

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1104-962

Chișinău

21 decembrie 2012

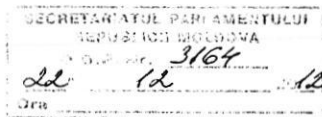
Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Se prezintă Parlamentului spre examinare în mod prioritar proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.969 din 21 decembrie 2012 (prezentat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei).

Anexă: Hotărârea Guvernului în limbile de stat și rusă – 2 ex.;
proiectul de lege în limbile de stat și rusă – 1 ex.;
nota informativă în limbile de stat și rusă – 1 ex.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Guvernul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 969
din 21 decembrie 2012

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE :

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Valentina Buliga

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 106-108, art.512), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art.1:

noțiunea „invalizi de gradul I, II, III” va avea următorul conținut: „persoane cu dizabilități severe, accentuate și medii – persoane cu dizabilități care nu au acumulat stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei de dizabilitate;”;

noțiunea „copii invalizi cu severitatea I, II, III” va avea următorul conținut: „copii cu dizabilități severe, accentuate și medii – copii în vîrstă de pînă la 18 ani cărora li s-a stabilit dizabilitate severă, accentuată și medie;”.

2. Art. 2 și 3 vor avea următorul conținut:

„Articolul 2. Dreptul la alocație

(1) De dreptul la alocație beneficiază categoriile de persoane specificate la art.3 lit. a) - e), care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat, din rîndul cetățenilor Republicii Moldova, precum și al cetățenilor străini cu domiciliul legal pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

(2) În cazul în care persoana îndeplinește condițiile pentru obținerea mai multor tipuri de alocații, stabilite prin prezenta lege, cu excepția alocației pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, i se stabilește o singură alocație.

Articolul 3. Beneficiarii alocațiilor

De alocații beneficiază următoarele categorii de cetățeni:

- a) persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii;
- b) persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii din copilărie;
- c) copiii cu dizabilități severe, accentuate și medii, în vîrstă de pînă la 18 ani;
- d) copiii care au pierdut întreținătorul;

- e) persoanele care au atins vârsta de pensionare;
- f) persoanele care îngrijesc, însoțesc și supraveghează un copil cu dizabilități severe în vîrstă de pînă la 18 ani;
- g) persoanele cu dizabilități severe din copilărie – pentru îngrijire, însoțire și supraveghere;
- h) persoanele cu dizabilități severe nevăzătoare – pentru îngrijire, însoțire și supraveghere.”

3. La art. 6:

alin.(1):

lit. a) și b) vor avea următorul conținut:

„a) alocația pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii, persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii din copilărie și copiii cu dizabilități severe, accentuate și medii în vîrstă de pînă la 18 ani – de la data emiterii de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau de către structurile sale a deciziei de încadrare în grad de dizabilitate, dacă cererea cu actele necesare au fost depuse în termen de 60 de zile de la data emiterii deciziei. În cazul în care data încadrării în grad de dizabilitate nu coincide cu data începerii expertizării, alocația se stabilește de la data începerii expertizării, dacă cererea cu actele necesare au fost depuse în termen de 60 de zile de la data constatării dizabilității;

b) alocația pentru copii în cazul pierderii întreținătorului – din ziua decesului întreținătorului, dacă cererea cu actele necesare a fost depusă în termen de 60 de zile de la această zi;”;

la lit. c), se exclude cuvîntul „standard”;

lit. d) va avea următorul conținut:

„d) alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere:

persoanelor specificate la art. 14 lit. a) – de la data stabilirii alocației pentru persoanele cu dizabilități;

persoanelor specificate la art. 14 lit. b) și lit. c) – de la data stabilirii alocației pentru persoanele cu dizabilități sau pensiei de dizabilitate;”;

alin. (4) și (5) vor avea următorul conținut:

„(4) După fiecare reexpertizare, gradul de dizabilitate se menține, se modifică sau se suspendă în conformitate cu decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau a structurilor sale. Modificarea și suspendarea alocației sociale se efectuează începînd cu luna următoare celei în care s-a emis decizia respectivă.

(5) Neprezentarea la reexpertizare atrage încetarea plății alocației începînd cu luna următoare. Reluarea plății alocației se efectuează din ziua constatării dizabilității dacă reexpertizarea a avut loc în termen de pînă la 3 ani după încetarea plății.”;

se introduce alineatul (5¹) cu următorul conținut:

„(5¹) Dacă reexpertizarea a avut loc după expirarea a 3 ani de la încetarea plății alocației, reluarea dreptului la alocație se efectuează în condițiile indicate la alin. (1) lit.a.”;

alin. (7) se exclude.

4. În denumirea capitolului II, cuvîntul „invalidi” se substituie cu cuvintele „persoanele cu dizabilități”.

5. La art.7:

la alin.(1), cuvintele „Alocația pentru invalizii de gradele I, II, III, inclusiv invalizii din copilărie, precum și pentru copiii invalizi cu severitatea I, II, III,” se substituie cu cuvintele „Alocația pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități din copilărie, precum și pentru copiii cu dizabilități severe, accentuate și medii”;

alin. (2) va avea următorul conținut:

„(2) Gradul de dizabilitate și capacitate de muncă și momentul survenirii dizabilității la persoanele adulte și copiii în vîrstă de pînă la 18 ani se constată de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau de către structurile sale.”;

alin. (3) se exclude.

6. La art. 8, cuvîntul „invalidi” se substituie cu cuvintele „persoanele cu dizabilități”:

la lit. a), cuvintele „invalizilor de gradul I”, „de gradul II”, „de gradul III” se substituie, respectiv, cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități severe”, „accentuate”, „medii”;

la lit. b), cuvintele „invalizilor din copilărie de gradul I și copiilor invalizi, în vîrstă de pînă la 18 ani, cu severitatea I” se substituie cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și copiilor cu dizabilități severe în vîrstă de pînă la 18 ani”;

la lit. c), cuvintele „invalizilor din copilărie de gradul II și III și copiilor invalizi în vîrstă de pînă la 18 ani cu severitatea II și III” se substituie cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități accentuate și medii din copilărie și copiilor cu dizabilități accentuate și medii în vîrstă de pînă la 18 ani”.

7. La art. 12, se exclude cuvîntul „standard”.

8. În denumirea capitolului V, după cuvîntul „îngrijire” se introduc cuvintele „, însoțire și supraveghere”.

9. Art. 14 va avea următorul conținut:

„(1) Alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere se stabilește:

a) persoanelor care îngrijesc, însoțesc și supraveghează la domiciliu un copil cu dizabilități severe în vîrstă de pînă la 18 ani;

b) persoanelor cu dizabilități severe din copilărie;

c) persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare.

(2) Alocația se acordă categoriilor de persoane specificate la alin. (1) lit. b) și c), beneficiare de pensii sau alocații, și nu poate fi stabilită concomitent.

(3) Pentru persoane specificate la alin. (1) lit. a), alocația nu poate fi stabilită în cazul în care persoanele sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală.

(4) Pentru categoriile de persoane specificate la alin. (1) lit. b) și c), alocația nu poate fi stabilită în cazul în care persoanele se află la întreținerea deplină a satului, sau sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală, sau sînt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu.

(5) Persoanele specificate la alin. (1) lit. a) – c) pot alege, la cerere, în schimbul serviciilor menționate la alin. (3) și (4) din prezentul articol, dreptul de a beneficia de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere.”

10. La art. 15:

alin. (1), cifra „300” se substituie cu cifra „500”;

alin. (2) va avea următorul conținut:

„(2) Persoana care îngrijește, însoțește și supraveghează la domiciliu doi sau mai mulți copii cu dizabilități severe beneficiază de alocație pentru fiecare copil.”

11. La art. 16, după cuvîntul „îngrijire” se introduc cuvintele „,însoțire și supraveghere la domiciliu”.

12. La articolul 18, cifra „900” se substituie cu cifra „1100”.

Art. II. – Legea nr. 909-XII din 30 ianuarie 1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobil (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 80-82, art. 413), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 3:

alineatul trei, cuvintele „și invalidității” se substituie cu cuvintele „, , dizabilității și capacității de muncă a”, iar cuvintele „expertiza medicală a capacității vitale” se substituie cu cuvintele „Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale”;

alineatul patru va avea următorul conținut:

„Persoanele nesatisfăcute de deciziile Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau ale structurilor sale, au dreptul să ceară reexpertizarea cazului de către Comisia de litigii de pe lângă Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru stabilirea legăturii

cauzale dintre survenirea îmbolnăvirii, dizabilității și îndeplinirea lucrărilor de lichidare a urmărilor avariei de la C.A.E. Cernobil sau ale altor accidente atomice.”;

la alineatul cinci, în prima propoziție, cuvintele „se stabilește invaliditate” se substituie cu cuvintele „se stabilesc dizabilitatea și capacitatea de muncă”, iar propoziția a doua va avea următorul conținut: „Reexpertizarea acestor persoane se face la cererea lor sau la recomandarea Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau a structurilor sale, sau la solicitarea Comisiei de litigii de pe lângă Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.”

2. La art. 6 pct. 1, cuvintele „invalidizii a căror invaliditate” se substituie cu cuvintele „persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate”.

3. La art. 7, în denumire și în tot textul legii, cuvântul „invalidizii”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „persoane cu dizabilități” la formele gramaticale corespunzătoare, iar cuvântul „invalidități” se substituie cu cuvântul „dizabilități”.

4. La art. 9, alineatul trei va avea următorul cuprins:

„Persoanelor cu dizabilități severe, imobilizate la pat, li se stabilește alocație lunară pentru îngrijire, însoțire și supraveghere în cuantum de 500 lei lunar. Alocația lunară menționată nu poate fi stabilită în cazul în care persoanele se află la întreținerea deplină a satului sau sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală, sau sînt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu.”

5. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Pensii de dizabilitate

Persoanele cu dizabilități, ca urmare a lichidării consecințelor catastrofei de la CAE Cernobil, au dreptul la pensie de dizabilitate în mărimea recuperării daunei reale, indiferent de vechimea în muncă.”

6. La art. 18, în denumire și în alineatul unu, cuvintele „de invaliditate” se substituie cu cuvintele „de dizabilitate”.

7. La art. 20:

în denumire și în text, cuvântul „invaliditate” se substituie cu cuvântul „dizabilitate”;

la pct.1, cuvintele „invalidizilor de grupa I”, „invalidizilor de grupa II” și „invalidizilor de grupa III” se substituie, respectiv, cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități severe”, „persoanelor cu dizabilități accentuate” și „persoanelor cu dizabilități medii”.

Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2013.

Art. IV. – În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Guvernul va aduce actele sale normative în conformitate cu prevederile acesteia.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative prevede operarea unor modificări în Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, nr. 499 din 14.07.1999 și Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobil, nr. 909 din 30.01.1992, în contextul ajustării actelor legislative menționate la prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (*ratificată prin Legea nr. 166 din 09.07.2010*) și ale Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 din 30.03.2012.

În special, ajustarea ține de substituirea terminologiei învechite cu cea nouă, care a fost aprobată odată cu ratificarea Convenției și adoptarea Legii menționate (*de exemplu noțiunea „invalid” se substituie cu noțiunea „persoană cu dizabilități”, ș.a.*).

Proiectul mai prevede majorarea alocației de îngrijire cu 200 lei (de la 300 lei la 500 lei) și a ajutor de deces cu 200 lei (de la 900 lei la 1100 lei).

Totodată, persoanele cu dizabilități severe care au nevoie de îngrijire permanentă din partea altei persoane vor avea dreptul de a alege opțional, să beneficieze de alocație pentru îngrijire, sau să beneficieze de Serviciul de asistență personală, sau de Serviciului de îngrijire socială la domiciliu, sau de Serviciii rezidențiale (la întreținerea deplină a satului).

Promovarea proiectului de lege mai este argumentată și prin faptul că, în prezent, în republică se observă o insuficiență a serviciilor la nivel de comunitate, care să răspundă necesităților de îngrijire, asistență și suport pentru persoanele cu dizabilități severe. Aceste persoane sunt în riscul de a fi plasate în instituțiile rezidențiale sau îngrijirea lor este asigurată de obicei de către un membru al familiei, care se confruntă cu diverse dificultăți, inclusiv datorate imposibilității angajării în câmpul muncii și lipsei unei surse de venit.

Majorarea alocației pentru îngrijire va constitui un suport semnificativ și va contribui la îmbunătățirea situației persoanelor cu dizabilități severe care au nevoie de îngrijire permanentă din partea altei persoane, totodată va crește gradul de independență și incluziune a acestor persoane în societate.

Conform calculelor estimative pentru majorarea:

- alocației pentru îngrijire cu 200 lei, sunt necesare mijloace financiare în cuantum de **38613,6 mii lei/anual** ($16089 \text{ persoane} \times 200 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} = 38613,6 \text{ mii lei/anual}$);
- ajutor de deces cu 200 lei, sunt necesare mijloace financiare în cuantum de **545,4 mii lei/anual** ($2727 \text{ persoane} \times 200 \text{ lei} = 545,4 \text{ mii lei/anual}$).

În total pentru punerea în aplicare a proiectului de lege menționat sunt necesare mijloace financiare în sumă totală de – **39159,0 mii lei/anual**.

Ministru

Valentina BULIGA